

Рівненський державний гуманітарний університет

Психолого-природничий факультет

Кафедра природничих наук

Назва дисципліни / освітнього компоненту	ВК33 Здорова школа
Освітня програма	«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	<u>4</u> кредитів / <u>120</u> годин
Вид підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
Викладач(і)	Павелків Катерина Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор
Е-mail викладача:	pavelkiv.k@gmail.com
Консультації	<i>Очні консультації:</i> щоп'ятниці з 12 до 14 години <i>Онлайн-консультації:</i> щосереди з 12 до 14 години

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Здорова школа» є ознайомлення здобувачів освіти з підходом здорова школа, вивчення ключових компонентів цього підходу, формування знань, вмінь та навичок необхідних для майбутньої педагогічної роботи в умовах Нової української школи, зокрема щодо розбудови безпечного і безбар'єрного освітнього середовища та принципів збереження здоров'я усіх учасників освітнього процесу.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Здорова школа» є:

- підготовка фахівців, які володіють теоретичним знаннями і практичними навичками для роботи зі здобувачами середньої освіти,
- ознайомлення здобувачів освіти з основними принципами профілактики неінфекційних захворювань, зокрема через промоцію здорового способу життя та здорової поведінки;
- формування здоров'язбережувальної компетентності здобувачів освіти;
- набуття знань та умінь щодо розбудови безпечного, здоров'язбережувального та здоров'яформувального освітнього середовища в умовах реалізації концепції Нової української школи.

Під час лекційних, практичних занять та самостійної роботи здобувачі вищої освіти набувають таких програмних компетентностей:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК5. Здатність до забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

ФК 14. Здатність упроваджувати здоров'язбережувальні, профілактичні та оздоровчі технології в педагогічній діяльності

ФК 15. Здатність формувати в учнів позитивну мотивацію до здорового способу життя на основі розвитку життєвих навичок, здійснювати позакласну виховну роботу з питань формування, збереження і зміцнення здоров'я, профілактики шкідливих звичок, неінфекційних та соціально-небезпечних інфекційних хвороб.

Очікувані результати навчання

Дисципліна «Здорова школа» спрямована на ортимання здобувачами наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 2. Знає закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків.

ПРН 4. Знає та розуміє особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовує диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.

ПРН 10. Здатний проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, уміє виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.

ПРН 20. Добирає міжпредметні зв'язки курсів біології в базовій середній школі з метою формування в учнів природничо-наукової та здоров'язбережувальної компетентності, відповідно до вимог Державного стандарту загальної середньої освіти з освітньої галузі «Природознавство».

У результаті здобувачі освіти повинні **знати:**

- нормативні документи, що регламентують діяльність закладів освіти в сучасних умовах;
- передумови виникнення та етапи становлення шкіл сприяння здоров'ю в Європі та в Україні;
- принципи піклування про власне здоров'я та профілактики неінфекційних захворювань;
- ключові компоненти Здорової школи та принципи їх реалізації в умовах Нової української школи;
- особливості розбудови безпечного та безбар'єрного освітнього середовища;
- види рухової активності та їх вплив на здоров'я учасників освітнього процесу;
- принципи раціонального харчування дітей і підлітків, організацію здорового харчування в закладі освіти;
- особливості профілактики куріння, вживання алкоголю, та інших психотропних речовин;
- особливості збереження психічного здоров'я в закладі освіти.

Вміти:

- працювати з нормативно-правовою документацією щодо організації роботи в умовах Нової української школи;
- оперувати понятійним апаратом в межах проблематики здоров'язбережувальних технологій та принципів збереження здоров'я;
- застосовувати здобуті знання в практичній освітній діяльності;
- здійснювати просвітницьку роботу з учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності та здорового способу життя;
- дбати про власне фізичне та психічне здоров'я.

Програма навчальної дисципліни
Змістовий модуль 1.
Здорова школа: теоретичний аспект

Тема 1. Школи сприяння здоров'ю. Модель здорової школи

Тема 2. Здоров'язбережувальні технології в закладі освіти

Тема 3. Неінфекційні захворювання

Змістовий модуль 2. Компоненти здорової школи

Тема 4. Освітнє середовище у здоровій школі. Складові освітнього середовища у закладі загальної середньої освіти. Ознаки безпечного освітнього середовища

Тема 5. Принципи здорового харчування. Тарілка здорового харчування. Розлади харчової поведінки

Тема 6. Рухова активність. Вплив малорухливого способу життя на здоров'я. Навчання в русі

Тема 7. Профілактика куріння, вживання алкоголю та інших психотропних речовин

Тема 8. Психічне здоров'я у здоровій школі. Політика закладу освіти щодо попередження та протидії насильству та знущанням

Тема 9. Співпраця закладу освіти з батьківською спільнотою та громадою

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література:

1. Єжова О. О. Школи здоров'я у країнах Східної Європи: теорія і практика : монографія / О. О. Єжова, А. А. Бесєдіна, Т. І. Бережна ; за заг. ред. О. О. Єжової. Суми : Сумський державний університет, 2016. 288 с.
2. Здоров'язбережувальні технології в освітньому середовищі: колективна монографія [за заг. ред. Л.М. Рибалко]. Тернопіль : Осадца В.М., 2019. 400 с.
3. Концепція Нової української школи. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
4. Концепція розвитку щоденного спорту в закладах освіти. Режим доступу: <https://fizra.ippo.kubg.edu.ua/?p=1074>
5. Навчання в русі. Здоров'язбережувальні педагогічні технології для дошкільнят та учнів [Текст] : навч. посіб. [для студентів вищ. навч. закл., вихователів дошкіль. навч. закл., учителів фіз. культури, методистів, батьків] / Олександра Дмитрівна Дубогай, Анатолій Васильович Цьось. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. – 324 с.
6. Скорбун І., Майструк Г., Думчева А., Баннівков В. Зміцнення здоров'я та профілактика неінфекційних захворювань у закладах загальної середньої освіти: Посібник. Київ, 2022. 132 с.

Додаюкова:

1. Деміракі Т.В. Моделювання освітнього простору в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа», методичні рекомендації. URL: <http://surl.li/begwp>
2. Інклюзивне навчання в закладах середньої освіти. Керівництво для тренерів. URL: <http://posibnyk.nus.org.ua/>
3. Загородній В. В. Сучасні проблеми здоров'я дитячого населення шкільного віку та шляхи її вирішення. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка*. Вип. 129. Том 3. Серія : Педагогічні науки : Збірник. Чернігів : ЧНПУ, 2015. С. 141–144.

4. Ковальчук В.А. Педагогіка партнерства у професійній діяльності вчителя: навч. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ, 2023. 100 с.
5. Про затвердження Державного стандарту початкової освіти : Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/prozatverdzhennyaderzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
6. Про повну загальну середню освіту : Закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, ст.226. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
7. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 р. : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80/stru>
8. Стратегія реформування шкільного харчування. Освіторія. Режим доступу: <https://osvitoria.media/opinions/yak-zminytsya-harchuvannya-u-shkolah/>
9. Тенденції розвитку шкільної освіти в країнах ЄС, США та Китаї : монографія / О.І. Локшина, О.З.Глушко, А.П. Джурило, С.М. Кравченко, Н.В. Нікольська, М.М. Тименко, О.М. Шпарик ; за заг. ред. О.І. Локшиної. [Електронне видання]. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. 350 с
10. Янкович О. І., Кузьма І. І. Освітні технології у початковій школі: навчально-методичний посібник. Тернопіль: ТНПУ ім. Володимира Гнатюка, 2018. 266 с

Інформаційні (інтернет) ресурси

<https://www.actforhealth.in.ua/>

<https://znaio.gov.ua/>

<https://center-life.org/tag/ukraina-bez-tiutiunu/>

<http://multycourse.com.ua/ua/page/18/40>

<https://klopotenko.com/c/zdorove-harchuvannya/>

Система оцінювання

Рівень знань здобувачів вищої освіти оцінюється відповідно до Положення про оцінювання знань та умінь здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету (https://www.rshu.edu.ua/files/univer/pol_ocinuvana_znan_umin_zvo_rshu_2018_zamin.pdf).

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність під час практик; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за курсову роботу; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій; оцінка (бали) за залік або екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти під час вивчення дисципліни

№ з.п.	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
T1	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 3	5
T2	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 3	5
T3	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 3	5
<i>Модульний контроль (тестування)</i>		-	10
T4	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 3	5
T5	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи	2 3	5
T6	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 3	5
T7	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 3	5
T8	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 3	5
T9	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 3	5
<i>Модульний контроль (тестування)</i>		-	15
Залік		-	30
Разом:		100	

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Завдання здобувачі вищої освіти мають виконувати і здавати відповідно до графіку освітнього процесу. Перескладання модулів, заліків, екзаменів відбувається у терміни ліквідації академічних заборгованостей, визначених кафедрами та деканатами.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти під час виконання самостійної та індивідуальної роботи повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.

Силабус розроблено на основі робочої програми навчальної дисципліни «Здорова школа» (протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.).